Lietas arhīva Nr. K26-0325-21/6
ECLI:LV:REZT:2021:0907.11110032120.2.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rēzeknē 2021.gada 7.septembrī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Gunārs Strucinskis,
ar sekretāri Inu Streļču,
piedaloties prokurorei Evijai Krasovskai,
aizstāvim – zvērinātam advokātam Guntaram Korim,

iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā par Krimināllikuma 221.panta trešajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu un

**konstatēja**

/pers. A/ izdarīja tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu un pārvietošanu lielā apmērā, proti:

/pers. A/ no pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrota laika līdz 2020.gada 10.decembra plkst.12.30 savā faktiskajā dzīvesvietā – Balvu novadā, /adrese A/, mantkārīgā nolūkā, nelikumīgi uzglabāja tabakas izstrādājumus: 1060 cigaretes "Rothmans", kuras marķētas ar Kazahstānas Republikas akcīzes nodokļu markām, 180 cigaretes "NZ Gold", kuras marķētas ar Baltkrievijas Republikas akcīzes nodokļa markām, 1860 cigaretes "Winston" bez jebkādas akcīzes nodokļa markām.

Turklāt /pers A/ 2020.gada 8.decembrī plkst.15.50, no pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotas vietas citai personai piederošas automašīnas *VW Passat Variant*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, salonā un bagāžas nodalījumā uz citas personas dzīvesvietu /adrese B/, /nosaukums/, turpmākai glabāšanai mantkārīgā nolūkā nelikumīgi pārvietoja tabakas izstrādājumus: 150 000 cigaretes "Winston" bez jebkādas akcīzes nodokļa markām un 11 cigaretes "Rothmans", kuras marķētas ar Kazahstānas Republikas akcīzes nodokļu markām.

/pers. A/, nelikumīgi uzglabājot un pārvietojot tabakas izstrādājumus, kuri nebija marķēti ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām un par kuriem likumā noteiktā kārtībā nebija samaksāts akcīzes nodoklis, pārkāpa likuma "Par akcīzes nodokli" 2.panta sestās daļas 2.punkta prasības, ka darbībām ar tabakas izstrādājumiem nepieciešama speciāla atļauja (licence); 4.panta pirmās daļas 2.punkta prasības, ka cigaretes ir apliekamas ar akcīzes nodokli; 33.panta otrās daļas prasības, ka Latvijas Republikā aizliegts uzglabāt, pārvietot un realizēt akcīzes preces, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis; 33.panta trešās daļas prasības, ka Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt tabakas izstrādājumus, kuri nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām.

Pie /pers.A/zņemto uzglabājamo un pārvietojamo tabakas izstrādājumu – 1251 cigaretes, kuras marķētas ar trešo valstu akcīzes nodokļa markām, vērtība ir 275,30 EUR, un tā sastāv no muitas vērtības 53,32 EUR un kopējās muitas administrēto nodokļu summas 221,98 EUR apmērā (muitas nodoklis – 30,71 EUR, akcīzes nodoklis – 143,49 EUR un pievienotās vērtības nodoklis – 47,78 EUR). Pie /pers.A/izņemto uzglabājamo un pārvietojamo tabakas izstrādājumu – 151 860 cigarešu bez jebkādas akcīzes nodokļa markām akcīzes nodokļa summa ir 17 418,34 EUR, bet tabakas izstrādājumu vidējā vērtība ir 27226,98 EUR.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā valstij tika nodarīts mantisks zaudējums 17 640,32 EUR, kuru sastāda valsts budžetā nenomaksāto nodokļu summa par 153 111 cigaretēm.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 221.panta trešajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina un izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, prokurore un aizstāvis tam piekrita.

Tiesa, iepazinusies ar lietas materiāliem, uzskata, ka tie apstiprina apsūdzētā /pers. A/ vainu. Tāpēc, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo un otro daļu, nolēma tiesas izmeklēšanā pierādījumu pārbaudi neizdarīt, jo apsūdzētais atzina savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu un viņš piekrita šādas pārbaudes neizdarīšanai.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina Krimināllikuma 221.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta pilnīgi ar visiem lietas materiāliem, to kopumā un savstarpējā saistībā. Līdz ar to pierādījumu analīze un to uzskaitījums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu nav nepieciešami. Pirmstiesas izmeklēšanā apsūdzētā /pers. A/ darbības ir pareizi kvalificētas atbilstoši Krimināllikuma 221.panta trešajai daļai.

Nosakot sodu /pers. A/, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību. Viņš izdarīja smagu noziegumu pret tautsaimniecību un radīja valstij mantisku kaitējumu 17 640,32 EUR apmērā nenomaksāto nodokļu veidā. /pers. A/ nav iepriekš nav kriminālsodīts, ir seši aktīvi administratīvie sodi, jo nav nomaksāti uzliktie naudas sodi (lietas 70.-71., 72.lapa). Viņš nav precējies, lietā nav ziņu par apgādībā esošām personām un invaliditāti (lietas 37.-39.lapa). Apsūdzētais strādā algotu darbu, kā pašnodarbināta persona sniedz uzņēmumam SIA /nosaukums/ kokmateriālu sagatavošanas pakalpojumus kopš 2013.gada. Par /pers.A/ir pozitīvas sadarbības attiecības, pakalpojumus sniedz kvalitatīvi, bez kavējumiem un ievērojot visus līguma nosacījumus. Viņš ir izpalīdzīgs, kārtīgs, miermīlīgs, ar pietiekamu atbildības sajūtu (lietas 105.lapa). Atbilstoši Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2021.gada 9.februāra izziņai Nr.21/327466 /pers. A/ pieprasītajā periodā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas un apdrošināšanas periodi nav reģistrēti (lietas 78.lapa). Turklāt tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu /pers. A/ atbildību mīkstinoši apstākļi ir pieteikšanās par vainīgu, vaļsirdīga atzīšanās un izdarītā nožēlošana, kā arī viņš aktīvi veicinājis noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu. To apstiprina gan /pers. A/ 2020.gada 8.decembrī pašrocīgi policijai uzrakstīta pieteikšanās par vainīgu (lietas 34.lapa) un viņa kā aizturētā liecības ar detalizētu noziedzīga nodarījuma izdarīšanas apstākļu izklāstu (lietas 37.-39.lapa). Atbilstoši Krimināllikuma 48.panta pirmajai daļai apsūdzētajam atbildību pastiprinoši apstākļi nav

konstatēti.

Tā kā apsūdzētais izdarīja smagu noziegumu pret tautsaimniecību un radīja valstij mantisku kaitējumu 17 640,32 EUR apmērā, ir divi atbildību mīkstinoši apstākļi, nav kriminālsodīts, aktīvi ir seši administratīvie sodi, nav atbildību pastiprinošu apstākļu, tiesa uzskata, ka viņam piemērojams Krimināllikuma 221.panta trešās daļas sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods tuvāk likumā paredzētajam minimālajam apmēram.

Lai sasniegtu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam vieglāks soda veids – piespiedu darbs vai naudas sods - nav nosakāms, jo ar tiem šajā gadījumā nevarēs sasniegt soda mērķi. Savukārt īslaicīga brīvības atņemšana būtu pārāk viegls sods, jo izdarīts smags noziegums un nodarīts liels mantisks kaitējums.

Taču apsūdzētais var izciest sodu, atrazdamies sabiedrībā. Tādēļ tiesa atzīst par pamatotu /pers. A/ piemērot Krimināllikuma 55.pantu un notiesāt viņu nosacīti, jo nav kriminālsodīts, ir divi atbildību mīkstinoši apstāklis, nav atbildību pastiprinošu apstākļu, strādā algotu darbu, ir pozitīvi raksturots kā izpalīdzīgs un atbildīgs darbinieks. Turklāt, izciešot nosacītu sodu sabiedrībā, viņš varēs strādāt un gūt ienākumus, lai atlīdzinātu valstij nodarīto zaudējumu.

Apsūdzētajam nav piemērojams papildsods – mantas konfiskācija, lai pārmērīgi neierobežotu viņa īpašuma tiesības, ievērojot arī to, ka no viņa ir piedzenama kompensācija par labu valstij.

/pers. A/ nav nosakāms arī papildsods – probācijas uzraudzība, jo tiesa piemēro nosacītu brīvības atņemšanas sodu ar pārbaudes laiku, kad viņš būs Valsts probācijas dienesta uzraudzībā un pildīs tā uzliktos pienākumus.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā /pers. A/ bija aizturēts no 2020.gada 8.decembra plkst.15.50 līdz 2020.gada 10.decembra plkst.09.20 (lietas 35.lapa). Tādēļ aizturēšanas termiņš – 2 (divas) dienas ieskaitāms reāla brīvības atņemšanas soda termiņā saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto un piekto daļu.

Valsts ieņēmumu dienests pieteica kaitējuma kompensācijas pieteikumu par 17 640,32 EUR piedziņu no /pers. A/ (lietas 4.-6.lapa).

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmā daļa noteic, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Tiesa ir pārliecinājusies par apsūdzētā /pers. A/ vainu kaitējuma nodarīšanā noziedzīga nodarījuma rezultātā, tāpēc atbilstoši Kriminālprocesa likuma 350.panta prasībām kompensācijas pieteikums atzīstams par pamatotu un ir pilnīgi apmierināms, jo zaudējums pamatots ar nodokļu aprēķinu atbilstoši normatīvajos aktos paredzētajam. Turklāt to pilnā apmērā tiesas sēdē atzina arī apsūdzētais. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 352.panta ceturto daļu kaitējuma nodarītājs var labprātīgi piekrist cietušā noteiktajam kompensācijas apmēram. Atbilstoši VAS ''Latvijas Pasts'' 2021.gada 24.marta čekam un orderim /pers. A/ ir iemaksājis 50 EUR VID kontā kaitējuma atlīdzībai kriminālprocesā (lietas 104.lapa). Tādējādi kaitējuma kompensācija ir samazināma par šo summu un valsts ienākumos no apsūdzētā ir piedzenama atlikusī daļa 17 590,32 EUR apmērā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā ir iznīcināmi lietiskie pierādījumi kā aizliegtas lietas - viena cigarešu paciņa "Rothmans f London" ar 11 cigaretēm (iepakojums Nr.$^{R18}$-0391981), 1860 "Winston" cigaretes, 180 "NZ Gold" cigaretes, 1060 "Rothmans f London" cigaretes (iepakojums Nr.$^{A18}$-0391983); kā lietas bez vērtības: rācija HYT TC-700 (iepakojums Nr.$^{A18}$-0391977), mobilais telefons "Nokia 100" ar priekšapmaksas karti "Zelta zivtiņa" (iepakojums Nr.$^{A18}$-0391979) - , kas kopā ar kriminālietas materiāliem nosūtīti un glabājas Rēzeknes tiesā, kā arī iznīcināmi lietiskie pierādījumi kā aizliegtas lietas – 15 (piecpadsmit) kartona kastes ar 150 000 cigaretēm "Winston", kas aizlīmētas ar drošības uzlīmēm no Nr.$^{A18}$-0391962 līdz Nr.$^{A18}$-0391976 un kas glabājas Nodrošinājuma valsts aģentūrā.

Savukārt atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 4.punktam pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā konfiscējams un nododams Valsts ieņēmumu dienestam kā noziedzīga nodarījuma izdarīšanai izmantots rīks – apsūdzētā /pers. A/ iegādātā un uz viņa mātes vārda reģistrētā automašīna *VW Passat Variant*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un tās aizdedzes atslēga, kas glabājas Nodrošinājuma valsts aģentūrā.

Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 5.punktā paredzēts, ka procesuālie izdevumi ir arī summas, kas izlietotas lietisko pierādījumu glabāšanai, pārsūtīšanai, realizācijai un iznīcināšanai. Atbilstoši Nodrošinājuma valsts aģentūras 2021.gada 6.septembra izdevumu aprēķinam Nr.659-KL-2021 krimināllietā Nr.11110032120 procesuālie izdevumi līdz 2021.gada 7.septembrim bija 482,85 EUR kopsummā par izņemtā transportlīdzekļa *VW Passat Variant*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un cigarešu iepakojumu pieņemšanu un glabāšanu no 2020.gada 14.decembra (lietas 102., 103.lapa). Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu šie procesuālie izdevumi ir piedzenami no apsūdzētā.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529. un 530.pantu, tiesa

**nosprieda**

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 221.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 (desmit) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas un bez probācijas uzraudzības.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo un otro daļu piespriesto brīvības atņemšanas sodu neizpildīt, ja /pers. A/ 1 (viena) gada pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Reāla brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā /pers. A/ ieskaitīt aizturēšanas periodu - 2 (divas) dienas no 2020.gada 8.decembra plkst.15.50. līdz 2020.gada 10.decembra plkst.09.20.

Uzlikt par pienākumu /pers. A/ 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā pieteikties soda izciešanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai.

Apmierināt pilnībā Valsts ieņēmumu dienesta pieteikto materiālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu un piedzīt no /pers. A/ Latvijas Republikas labā kompensācijas neatlīdzināto daļu 17 590,32 EUR (septiņpadsmit tūkstošu piecsimt deviņdesmit *euro* un 32 centu) apmērā. Kaitējuma kompensācija ieskaitāma valsts budžeta kontā LV67TREL1060001239900, maksājuma saņēmējs – Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22.

Noteikt /pers.A/ termiņu sprieduma daļā par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu labprātīgai izpildei 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, iesniedzot Rēzeknes tiesā maksājumu apliecinošus dokumentus.

Iznīcināt pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā kā aizliegtas lietas lietiskos pierādījumus - vienu cigarešu paciņu "Rothmans f London" ar 11 cigaretēm (iepakojums Nr.$^{R18}$-0391981), 1860 "Winston" cigaretes, 180 "NZ Gold" cigaretes, 1060 "Rothmans" f London cigaretes (iepakojums Nr.$^{A18}$-0391983); kā lietas bez vērtības: rāciju HYT TC-700 (iepakojums Nr.$^{A18}$-0391977), mobilo telefonu "Nokia 100" ar priekšapmaksas karti "Zelta zivtiņa" (iepakojums Nr.$^{A18}$-0391979) - , kas kopā ar kriminālietas materiāliem nosūtīti un glabājas Rēzeknes tiesā.

Iznīcināt pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā kā aizliegtas lietas lietiskos pierādījumus – 15 (piecpadsmit) kartona kastes ar 150 000 cigaretēm "Winston", kas aizlīmētas ar drošības uzlīmēm no Nr.$^{A18}$-0391962 līdz Nr.$^{A18}$-0391976 un kas glabājas Nodrošinājuma valsts aģentūrā.

Konfiscēt un nodot Valsts ieņēmumu dienestam kā noziedzīga nodarījuma izdarīšanai izmantotu rīku - automašīnu *VW Passat Variant*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un tās aizdedzes atslēgu, kas glabājas Nodrošinājuma valsts aģentūrā.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij procesuālos izdevumus 482,85 EUR (četrsimt astoņdesmit divu *euro* un 85 centu) apmērā par lietisko pierādījumu glabāšanu Nodrošinājuma valsts aģentūrā, nosakot viņam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Sprieduma labprātīgas izpildes gadījumā norādītā summa iemaksājama kontā - saņēmējs: Nodrošinājuma valsts aģentūra, Reģ.Nr.90009112024; saņēmēja banka: Valsts kase, TRELLV22; norēķinu konts: LV86TREL2140651020000; iemaksas mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr.11110032120, NVA lietas Nr.KL-10316 un EKK 21490, iesniedzot Rēzeknes tiesā maksājumu apliecinošu dokumentu.

Spriedumu 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas - 2021.gada 24.septembra apelācijas kārtībā var pārsūdzēt vai par to var iesniegt prokurora protestu Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis G.Strucinskis